

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7-57
(G.K.141)

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-13/906/4331
Konu : Yazılı soru önergesi

18/01/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 06/10/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.02.00-21536 sayılı yazı,
b) 27/10/2011 tarihli ve 682/3849 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/57 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

7-57
(G.1241)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-13/1198/4860
Konu : Yazılı soru önergesi

18 / 01 / 2012

Sayın M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/57 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı;

B- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinin birinci fıkrasında, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği;

2- "Tutuklama kararı" kenar başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verileceği; bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterileceği ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verileceği; ikinci fıkrasında, tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda, hukukî ve fiilî nedenler ile gerekçelerinin gösterileceği; kararın içeriğinin şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirileceği, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verileceği ve bu hususun kararda belirtileceği; beşinci fıkrasında, verilen kararlara itiraz edilebileceği;

3- "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği, ret kararına itiraz edilebileceği;

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

4- "Tutukluluğun incelenmesi" kenar başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu s¼re içinde ve en geç otuzar g¼nl¼k s¼reler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi ¼zerine sulh ceza hâkimi tarafından 100. madde h¼k¼mleri g¼z ¼n¼nde bulundurularak karar verileceği; ikinci fıkrasında, tutukluluk durumunun incelenmesinin, birinci fıkrada ¼ng¼r¼len s¼re içinde şüpheli tarafından da istenebileceği,

H¼k¼mlerine yer verildiği mal¼mlarıdır.

Bu bağlamda, 5271 sayılı Kanunun "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinde kuvvetli suç şüphesinin varlığını g¼steren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilecektir. Belirtilen d¼zenlemeler çerçevesinde, işlenen suç sebebiyle y¼r¼t¼lecek soruşturma veya g¼r¼lecek davayla ilgili olarak t¼m yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından mahkemelere m¼dahalede bulunulması s¼z konusu olamaz.

II- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına g¼re "h¼kmen tutuklu"ların tutuklu kapsamında nitelendirilmediği dikkate alındığında, 30/11/2011 tarihi itibarıyla ¼lkemiz ceza infaz kurumlarında barındırılan h¼k¼ml¼ ve h¼kmen tutuklu sayısı 91.369, tutuklu sayısı ise 36.462 olup, toplam 127.831 kişi bulunmaktadır. Bu rakamlara g¼re h¼k¼ml¼ sayısı toplam mevcudun, %71'ini, tutuklu sayısı ise %29'unu oluşturmaktadır.

III- Maliye Bakanlığının 15/11/2011 tarihli ve B.07.0.BHM.0.00.00.4394-12470-34502 sayılı yazısı ekte sunulmuştur.

IV- Soru ¼nergesinde yer alan diğer hususlarla ilgili olarak Dışışleri Bakanlığıyla yazışmalar devam etmekte olup, Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan

Kanunlar

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BHM.0.00.00.4394-12470
Konu : Soru Önergesi.

15.11.2011- 34502

ADALET BAKANLIĞINA
(Kanunlar Genel Müdürlüğü)

İlgi : 27/10/2011 tarih ve B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-13/683/3850 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından, Sayın Adalet Bakanına yöneltilen 7/57 Esas Nolu soru önergesinde yer alan, Bakanlığımızla ilgili hususlardaki cevabın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere Bakanlıklarına iletilmesi istenilmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'ne yapılan başvurular, Dışişleri Bakanlığı tarafından takip edildiğinden Bakanlığımızdaki bilgiler sadece Dışişleri Bakanlığı tarafından gönderilen dosyalardaki mevcut bilgilerle sınırlı bulunmaktadır. Bu nedenle tutukluluk süresinin uzunluğu nedeniyle yapılan başvuru sayısı ve ödenen tazminat tutarlarına ilişkin bilgi ve sayısal verilerin Dışişleri Bakanlığı'ndan temin edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte Bakanlığımızdaki mevcut bilgi ve belgeler doğrultusunda, soru önergesinin 4 ve 5 inci sorularına ilişkin olarak tespit edilen hususlar aşağıda sunulmuştur:

-26/3/2004 tarihine kadar AİHM tarafından verilen kararlar uyarınca hüküm altına alınan tazminat ödemeleri Bakanlığımız tarafından yapılırken, Analitik Bütçe Sınıflandırılmasına geçilmekle 26/3/2004 tarihinden itibaren AİHM kararları uyarınca hükmedilen tazminat ödemeleri Dışişleri Bakanlığı bütçesinden yapılmaktadır.

-AİHM tarafından verilen kararlarda kamu görevlilerine ilişkin olarak bir kusur değerlendirmesi yapılmamaktadır. Dışişleri Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünce başvuru sahibine ödenen tazminatın, kişisel kusuru bulunan kamu görevlilerinden rücuen tahsilini teminen, başvuru konusu olayın ilgili bulunduğu İdarece, başvuru konusu olayda kişisel sorumluluk bulunup bulunmadığının, sorumluluk söz konusu ise hukuki görüşleri eşliğinde, sorumluların açık kimlik ve tebligata elverişli adreslerinin bildirilmesi halinde, ödenen tazminat nedeniyle meydana gelen Hazine zararının tahsili amacıyla, 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 41 ve devamı maddeleri uyarınca, bildirilen kişiler aleyhine Bakanlığımızca rücuen alacak davası açılabilir. İdareden bu şekilde bildirimde bulunulmaması halinde Bakanlığımızın re'sen sorumlu tespiti suretiyle dava açma yetkisi bulunmamaktadır.

Uzun tutukluluk süresi nedeniyle, Türkiye aleyhine verilmiş ihlal kararları sonrasında, hukuken sorumluluk izafe edilebilecek kamu görevlisi bildirilmediğinden, bu kapsamda açılmış bir rücu davası bulunmamaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan